

VYŠETROVANIE TRESTNÝCH ČINOV PREDSÚDNE KONANIE

1. Postup pred začatím trestného stíhania

Trestné oznámenie – sa podáva prokurátorovi alebo policajtovi./§196ods.I Trestného poriadku/. Trestné oznámenie môžu podať občania, štátne orgány, záujmové združenia občanov a ďalšie subjekty. Môže sa podať

- písomne,
- ústne do zápisnice,
- elektronickými prostriedkami, podpísané zaručeným elektronickým podpisom,
- telegraficky, telefaxom alebo ďalekopisom, ktoré treba potvrdiť písomne alebo ústne do zápisnice.

Po prevzatí trestného oznámenia policajt alebo prokurátor **preskúmajú obsah oznámenia**, či ide o trestný čin, alebo len o priestupok, disciplinárne konanie a pod.

Môžu požiadať o **doplnenie oznámenia**, ak neobsahuje všetky náležitosti. Ak ide o trestný čin, policajt alebo prokurátor potom vypracujú **uznesenie o začatí trestného stíhania**. Ak nejde o trestný čin odovzdajú vec príslušnému orgánu na prejednanie priestupku, na disciplinárne konanie a pod..

2. Prípravné konanie

Trestné stíhanie sa začína vydaním uznesenia o začatí trestného stíhania. Uznesenie o začatí trestného stíhania musí obsahovať opis skutku s uvedením miesta, času, prípadne iných okolností, o aký trestný čin v tomto skutku ide.

O začatí trestného stíhania policajt upovedomí oznamovateľa a poškodeného a doručí uznesenie prokurátorovi najneskôr do 48 hod.

Policajt začne **vyšetrovanie** skutku spravidla osobne. Postupuje tak, aby čo najrýchlejšie zadovážil podklady na objasnenie skutku. Policajt **zadovážuje dôkazy** bez ohľadu na to, či svedčia v prospech alebo v neprospech obvineného. Obvinený nesmie byť nijakým spôsobom k výsluchu a k priznaniu nezákonne nútený.

Ak je na podklade trestného oznámenia alebo zistených skutočností po začatí trestného stíhania dostatočne odôvodnené, že skutok je trestným činom a že ho spáchala určitá osoba, policajt bez meškania vydá **uznesenie o vznesení obvinenia**. Toto ihneď oznámi obvinenému a doručí prokurátorovi do 48 hod. Po skončení vyšetrovania policajt predloží spis prokurátorovi s **návrhom na podanie obžaloby**.

Rozhodnutia v prípravnom konaní

Po skončení vyšetrovania policajt alebo prokurátor môžu urobiť tieto rozhodnutia:

a. postúpenie vecí – policajt alebo prokurátor **postúpi vec inému orgánu**, ak výsledky vyšetrovania preukazujú, že nejde o trestný čin, ale ide o skutok, ktorý by mohol byť priestupkom alebo iným správnym deliktom

b. zastavenie trestného stíhania – prokurátor alebo policajt **zastaví trestné stíhanie**, ak skutok nie je trestným činom, že ho nespáchal obvinený a pod. (§ 215 Trestného poriadku).

c. podmiennečné zastavenie trestného stíhania – prokurátor **podmiennečne zastaví trestné stíhanie** ak ide o prečin so sadzbou do 5 rokov odňatia slobody, obvinený s tým súhlasí, obvinený sa k činu priznal a nahradil spôsobenú škodu alebo sa k jej náhrade zaviazal a takéto rozhodnutie je dostačujúce vzhľadom na osobu obvineného a doterajšiemu spôsobu života obvineného a na okolnosti prípadu.

d. podmiennečné zastavenie trestného stíhania spolupracujúceho obvineného – prokurátor môže podmiennečne zastaviť trestné stíhanie obvineného, ktorý sa významnou mierou podieľal na objasnení korupcie, trestného činu založenia, zosnovania a podporovania zločineckej skupiny, teroristickej skupiny a iných trestných činov a záujem spoločnosti na objasnení takého trestného činu prevyšuje záujem na trestnom stíhaní obvineného. Podmiennečne zastaviť trestné stíhanie sa nesmie voči

organizátorovi, návodcovi alebo objednávateľovi trestného činu, na ktorého objasnení sa podieľa. Obvinenému sa určí skúšobná doba na 2 až 10 rokov.

e. zmier

Ak ide o prečin so sadzbou do 5 rokov môže prokurátor so súhlasom obvineného a poškodeného rozhodnúť o schválení zmieru a zastaviť trestné stíhanie:

- ak obvinený a poškodený s tým súhlasí,
- ak obvinený podá vyhlásenie o spáchaní skutku,
- ak nahradil spôsobenú škodu alebo urobil iné opatrenia na náhradu škody, alebo inak odstránil ujmu vzniknutú trestným činom,
- ak obvinený zloží na účet súdu a v prípravnom konaní na účet prokuratúry peňažnú sumu určenú konkrétnemu adresátovi na všeobecne prospešné účely (napr. obciam a iným právnickým osobám, na financovanie vedy, vzdelávania, kultúry, školstva a iné účely - § 224 Trestného poriadku),
- ak tento spôsob rozhodnutia vzhľadom na povahu a závažnosť spáchaného činu, na mieru dotknutia verejného záujmu, na osobu obvineného a na jeho osobné a majetkové pomery možno považovať za dostatočný,
- ak zmier nie je možné schváliť, ak prečinom bola spôsobená smrť, je vedené trestné stíhanie pre korupciu, je vedené trestné stíhanie proti verejnému činiteľovi alebo zahraničnému činiteľovi.

f. prerušenie trestného stíhania

Policajt preruší trestné stíhanie:

- ak sa nezistili skutočnosti oprávňujúce vykonať trestné stíhanie proti určitej osobe,
- ak pre neprítomnosť obvineného alebo svedka nemožno vec náležite objasniť,
- nemožno obvineného pre ťažkú chorobu postaviť pred súd,
- obvinený pre duševnú chorobu, ktorá nastala až po spáchaní činu, nie je schopný chápať zmysel trestného stíhania,
- obvinený je vydaný do cudziny alebo vyhostený,
- ústavný súd alebo Súdny dvor Európskych spoločenstiev pozastaví účinnosť právneho predpisu alebo jeho časti, ktorého použitie je rozhodujúce pre konanie alebo rozhodnutie vo veci samej, alebo
- obvinený je cudzinec alebo osoba bez štátnej príslušnosti a je odovzdaný na vykonanie úkonov do cudziny.

g. podanie obžaloby – ak výsledky prípravného konania dostatočne odôvodňujú postaviť obvineného pred súd, policajt po skončení vyšetrovania predloží spis prokurátorovi s **návrhom na podanie obžaloby**.

Úkony prokurátora

Dozor nad dodržiavaním zákonnosti pred začatím trestného stíhania a v prípravnom konaní vykonáva prokurátor. Iba prokurátor je oprávnený v prípravnom konaní:

- podať obžalobu
- uzavrieť s obvineným dohodu o vine a treste a podať súdu návrh na jej schválenie,
- postúpiť vec inému orgánu,
- prerušiť alebo zastaviť konanie zákonom vymedzených prípadoch,
- schváliť zmier a zastaviť trestné stíhanie,
- nariadiť zaistenie majetku obvineného,
- vykonať zaistenie nároku poškodeného na náhradu škody,
- nariadiť exhumáciu mŕtvoly
- ďalšie úkony podľa §231 Trestného poriadku.

Prokurátor podá obžalobu príslušnému súdu, pripojí k nej spisy, ich prílohy a dôkazné predmety. O podaní obžaloby upovedomí obvineného, jeho obhajcu a poškodeného